

**U.G. 5th Semester Examination - 2020****SANSKRIT****Course Code: BSNSDSHT1 [DSE 1]****Course Title: Art of Balanced Living**

Full Marks : 40

Time : 2 Hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.**Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*

1. अधोलिखितेषु दशप्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः :  $1 \times 10 = 10$
- श्रवणं किम्?
  - बृहदारण्यकोपनिषदः प्रथमयोः काण्डद्वयोः नाम किम्?
  - योगदर्शनस्य प्रणेता कः?
  - पातञ्जलयोगसूत्रस्य कति पादभेदाः सन्ति? तेषां नामानि देयानि।
  - 'योगः' इति पदस्य कोऽर्थः?
  - 'आसनम्' इत्यनेन किमुच्यते?
  - 'शौचः' कोऽस्ति?
  - 'स्वाध्यायः' को नाम?
  - 'धारणा' इत्यस्य संज्ञा देया?
  - 'समाधिः' शब्देन किं बुध्यते?
  - श्रीमद्भगवद्गीतायाः द्वितीयाध्यायस्य नाम किम्?
  - ध्यानयोग इति अध्यायः गीतायां कुत्र प्राप्यते?

xiii) कर्मेन्द्रियाणि कति सन्ति?

xiv) कस्तावत् क्रियायोगः?

xv) गीतामतानुसारेण मानवाः सदा कस्मात् कारणवशात् कर्मरताः सन्ति?

2. अधोस्तनेषु पञ्चनां उत्तरं देवभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः :  $2 \times 5 = 10$
- 'प्रत्याहार' इत्यनेन किं बोध्यते?
  - 'ईश्वरप्रणिधानम्' किम्?
  - योगः कतिविधः? के च ते?
  - 'निदिध्यासनम्' किम्?
  - श्रीमद्भगवद्गीतायाः प्रथमतः पञ्चाध्यायानां नामानि प्रदेयानि।
  - श्रीमद्भगवद्गीतायां केन कस्मै उपदेशः प्रदीयते?
  - गीतायाः मर्मवाक्यं किं?
  - को याज्ञवल्क्यः?
3. अधोलिखितयोः प्रश्नद्वयोः सप्रसंगं व्याख्या कार्या :  $5 \times 2 = 10$
- कर्मयोगः
  - समाधिः
  - योगश्चित्तवृत्तिनिरोधः
4. अधोलिखितानां कस्यचिदेकस्य उत्तरं प्रदेयम् :  $10 \times 1 = 10$
- अष्टांगयोगविषये नातिदीर्घः प्रबन्धः लेखनीयः।
  - याज्ञवल्क्य-मैत्रेयीसंवादानुसारतः उपलब्धस्य ब्रह्ममतत्वस्य वर्णना कार्या।
  - श्रीमद्भगवद्गीतामवलम्ब्य एकाग्रतासफलतयोः विषयद्वययोः ध्यानयोगोपजीव्यभूतं गुरुत्वं पर्यालोच्यताम्।